

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . 8 korona. — Félévre . . 4 korona.
Negyedévre . . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:
Bárvárh Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

Október 6.

Borongós őszi nap volt. A felkelő nap halvány sugarai nem törik át a nehéz ködöt, mely fáradtan nehezedik az aradi vársánczokra. Egy fekete varju éles vijjogása töri meg a csendet. . . De mi ez, lövések tompa moraja, dob pergés zúg át a ködös levegőn. A gyilkos hóhér utolsót ránt a kötélén és a tizenhárom félisten lelke elszáll, fel röppen a magas égbe, fel a magyarok Istenéhez.

Csendes és néma lett ezután az ország, a siri nyugalmat csak a honfiakat üldöző golyók süvitése zavarta meg.

Hóhérkötelet lengetett szomoruan az októberi szelő!

1849 október 6-án lőtték agyon Batthány Lajost Budapesten s kötöttek fel kilencz és lőttek föbe négy tábornokot Aradon, kik mint most mondják

csak egy néptörzs jobbléteért, egy néptörzs üdveért, szabadsága kivívásáért fogtak tegyvert.

Tizenhárom sebből vérzett ez az ország, ősi szabadságát pedig elorozta a zsarnokság.

Sötét mély gyász borult e szenvedő hazára. Gyászba borult a nemzet Génusza.

Ötvennégy esztendeje már, hogy e szomorú napon könybe lábad minden magyar szeme, ötvennégy éve sírunk e napon, mely diszonáns akkordja volt a dicsőségen fényes szabadságharcunknak.

Fényesen gyászos, szomorú nap ez! Busan hajtjuk le fejünket és zokogva szakad fel keblünkbelül a rég elfojtott keserűség sóhaja, mely bosszúért liheg a tizenháromért.

Sírjunk és ünnepeljünk!

A bitófák száraz czölöpje kihajtott és virágot termelt.

Az ártatlanul kivégzett hősök lelkéből, fehér virág, a hazáért kiomló forró vérükből piros virág fakadt; sir-

halmukon pedig ott diszlik a hősöket megillető zöld babér.

Szent a föld itt. Szent minden kis porszeme. Harmat helyett honfi vérről és könnyel áztatott itt minden fűszál, minden virág. Véres oltár itt a sirhalom és szentséges itt a honfi fájdalom.

Óh ragyogó multak szomorú emléke, szállj ma hozzánk. Óh hazaszeretet, te milliók megváltója, te ki mártYROKKA avattad azt a tizenháromat, ne hagyj el bennünket.

Magyar honszerelem! te csodatevő nagy hatalom, ki ott voltál Petőfi dalában, Kossuth szózatában s fényesen ragyogtál honvédeink kardján s az elesett hősök végső mosolygása is te voltál; Óh ne hagyj el minket soha. Világosítsd fel agyunkat, töltsd be lelkünket s maradj szívünk közepébe.

Gyógyíts ki bennünket pártos nyavalyánkból s tégy egygyé bennünket a mi árva, a mi édes szép hazánk iránti örök szeretetben.

Ünnepeljünk emlékezzünk!

Bileki levél.

Egy kicsi faluba árnyékos tornácson
Álmokat szövöget egy leány s egy asszony:
„Sűrű köd sötétlik a pusztai halmokon,
Nem soká' hazajön, ne busulj galambom!
Karikás kis gyűrűt hoz majd az ujjadra
Menyasszony-koszorút barna szép hajadba.
Jöttékor két karod úgy-e hogy kitárod?
Kicsi kis virágom úgy-e hogy megváród?”
Elpirul a lányka: Szeretem imádom:
Jöttékor élébe két karom kitárom!
Karika gyűrűjét sironig hordozom,
Menyasszony koszorúm' holtomig gondolom!
Igy szövök az álmat árnyékos tornácson
Jóságos csókok köz't egy leány s egy asszony.

Egy kicsi faluba árnyékos tornácson
Pecses levelet bontogat egy asszony.
Mosolygó barna lány mellette üldögél
Ugy lesi Bilekből mit hozhat a levél?
A lányka szép haja selyembe betéve
És egy pár rövid sor fekszik a levélbe:
Csak egy pár kézvonás, de nagyon sok ahhoz
Hogy aki olvassa: megremeg, roskadoz.
Csak pár sor: de elég hogy mosolyt hervasszon
S egymásra boruljon egy leány s egy asszony!
Peti Sándor.

A kölcsön.

Legendás időkbel való ez a történet. Azok közül a szomorú, kacagató históriák közül való, a melyek lépten nyomon történetek abban az időben. A szabadságharc utolsó napjaiban a felvidéki falvak egyikében, a hol történetesen az én keresztapám lakott, egy ködös szeptemberi reggelen kis orosz csapat tünt fel fénylő pikáival a falubeliek nem kis rémületére. Az ijedelem azonban felesleges volt, az oroszok nem vétettek senkinek, de nem is igen tudtak volna, kiéhezve, elcsigázva vánszorogtak a poros kocsitton. Bizonyosan véletlenül szakadtak el a csapattól, a melyhez tartoztak, közlegények voltak valamennyien. A mi házuk előtt, hogy, hogy nem, megállapodtak s szóbaeszerkedtek keresztapámmal, a ki kiment eléjük egész a kapuig.

— Éhesek vagyunk, batyuka — szólalt meg az egyik a sorból — adhatnál valamit enni. — Hm, hm-mormogott rá a keresztapám az ő rendes szokása szerint.

— Járni is alig birunk — tóditották a többiek, könyörülj batyuska, hiszen mi nem

vagyunk az oka, hogy bántunk titeket.

— Nem, nem, azt tudom — dűnyögött az öreg, aki egész jól beszélt a nyelvükön, de mégis csak ellenség vagytok.

— Akkor hát döfd belém azt a pikát — állt ki a sorból egy vékony sápadt fiatal ember. Ha nem adtok jószántatokból, lopni, rabolni nem tudok soha, éhen veszek el.

Addig, addig mig keresztapám rászánta magát a vendéglátásra s főzetett valamit az éhes katonáknak. Tetejébe még csapra is ütött egy félakós hordót, a mitől ugyancsak jókedve kerekedett a tizenkét muszkagyereknek. Nagyokat ittak, dicsérték a szives vendéglátást, szidták az osztrákokat s leborultak a mi gyerekeink vitézsége előtt. Mikor vége felé jár a hordóban a borocska, neki kászolódtak, hogy indulnak tovább. Az egyik azonban meg kötötte magát

— Nem megyek, mikor ilyen szivesen látnak.

— De jössz velünk Nikulaj, biztatták a többiek a fiatal legényt, aki egy kicsit már sokat talált inni. Nikulaj azonban úgy találta, hogy a soknál is van több s ki akarta venni belőle a részét.

Ünnepellünk-e?

Az egész nemzet e hazában kegyelettel üli meg az aradi vértanuk emlékét. Természetesen az ifjuság jár elől a megemlékezésben.

Kiváncsiak vagyunk, vajjon nálunk Szigetvárott az iskolákban megemlékeznek-e az aradi véres golgotháról, az aradi vértanukról?

Lesz-e Istentisztelet, gyászmise a templomokban az elhunyt vértanuk lelki üdvéért? . . .

Tesznek-e valamit a társadalmi körök, Olvasó-egylet, Cassinó, Legény-egylet stb. hogy a hazafiasságot ápolják és szentelnek e csak egy órát a napszakából a hősök emlékének???. . .

Lesz-e egy kis matinée, melyen ünnepi beszéd, szavaltat és hazafias dalok lelkésitenek és buzdítanak bennünket a mai súlyos helyzetben a kitartásra és a hősök iránti kegyelet ápolására.

Nő-egyletek! Honleányok, magyar asszonyok iméra kulcsoltjátok e kezeiteket a mai napon felöltitek e gyászruhátokat midőn az Isten házába mentek? s ott lesztek-e a gyászünnepélyen?

Erkölcsei testületek! megörökíti-e jegyzőkönyvete a mai nap dicső emlékét?!

Vezető emberek mit cselekesztek?

Miként ünneplitek a félisteneket? Állatok most elő.

Hát mi mindnyájan kiket a hétköznapi gondok ezre tép, kik voltaképpen élni sem érünk rá, hogy fogjuk megülni e napot!

A tömeg sehogy sem ünnepel! A tömeg anyag. A tömeg sürgő forgó hangya nép, mely nehéz munkában izzad fárad és sajnos nem ér rá ünnepelni.

Éppen ezért kell kisebb körben megkezdeni az ünneplést. Például a fentebb felsorolt testületeknek, iskoláknak, és ezt évről évre jobban kiterjeszteni, mindaddig míg a közönség, a nagy tömeg is bele nem vonja magát.

Éppen olyan ez a dolog, mint midőn egy kavicsott hajitunk a tó sima tükrebe, melyen először egy, később mindig több és több kör képeződik s végül egy nagy karika, mely befogja az egész tó tükreét. Ehez hasonló módon képeződik és terjed a hazaszeretet ápolása és a hősök iránti kegyelet lerovása a népben is míg végre eljő az az idő melyen általánossá lesz. S a kezdeményezőket pedig jóleső öröm és megelégedés töltheti el majdan, ha áldásdus munkájuk sikerét látják. Az öntudatra ébredt nép pedig áldani fogja őket.

Itt az idő! Végre valahára e válságos helyzetben értsük meg már egyszer az intő szót és adjunk rá ünnepelni pár órát szentelni minden olyan alkalmakkor midőn a multakon elmerengve tanúságot vonhatunk le a jövőre nézve.

Fel Szigetvár és vidéke közönsége riadj föl a közömbösségből. Mutassátok meg, hogy magyarok vagytok. Áldjon meg az Isten érjete rá már egyszer meg ünnepelni a hősök emlékét, (mint dicséretül legyen mondva, ünnepeleték, Zrínyit, Rákoczyt), hogy ne vonatkozhasson rá a költőnek ezen mondása:

Csak egy van, mit e korszak meg nem ért: Hogy értek rá — a hősök megalni a honért?

H I R E K.

Lemondás.

(Modern.)

Megnéztem az anyakönyvet,
Tudom mennyi idős vagy már,
Látom jóval, jóval több az,
Mint a mennyit nekem mondtál.

Megnéztem a telekkönyvet,
A vagyoned tudom mennyi

Látom: fele sincsen annak,
Mint szokásod dicsekedni.

Keresek hát mást magamnak
Fogásodat próbáld máson . . .
Isten veled . . . jókor van még . . .
Fogadd az én lemondásom.

K. P.

— **Miniszteri határozatok.** A kereskedelemügyi miniszter a közelebbi időben a következő határozatokat hozta: A helyettes-főszolgabíró, ha iparkihágási ügyekben törvényes felhatalmazással ellátva nincsen, iparkihágási eljárásra nem jogosult. A képesítéshez kötött iparban alkalmazott segédnek a munkakönyv elvesztésének bejelentéséről szóló iparigazolványokat az ipartestületek állítják ki. A vendéglői ipar gyakorlástól senki meg nem fosztható. A felebbezést visszautasító másodfokú iparhatósági végzés ellen további felebbezésnek helye nincs. A szökevény tanoncznak felfogadása és alkalmazása kihágást nem képez. A vándorfényképeszek iparuk gyakorlásánál minden egyes községben iparigazolványt kötelesek váltani.

— **Októberi ájtatosság.** Nálunk is megkezdődtek a rom. kath. plébánia templomban az október esti litániák. A kath. hívők egész serege csak úgy tódul a templomba és nap-nap után megtelik áhitatos hívőkkel az Istenháza.

— **Falb Rudolf meghalt.** Hires ember halt meg a héten Berlinben. Széles e világon ismerték a tudós Falb Rudolf nevét, ki több igen érdekes és tudományos művet írt, később pedig „időjóslással“ foglalkozott. Falbnak jóslatai kritikus napjai igen gyakran beváltak. Így megjósolta 1873ra az Olaszországi földrengést 1874-re az Aetna kitörését, az 1878-iki perui földrengést és vulkánikus kitörést, a zágrábi földrengést 1880.) és jóslata akkor is beteljesedett. Megjelent két nagy művének címe: „Csillagok és emberek“ a másiké „A világ egyetem fordulatai“ Falb több helyeken érdekes fel-

— Kutya legyen, ha megyek — felelt az újabb hívó szóra.

— No hát kutya vagy Nikulaj.

— Veszett kutya vagyok batyukám, de te ne félj tőlem, azt harapom meg, aki téged mer bántani s addig szorgoskodott, míg kezét nem csókolta az öregnek.

A vége az lett, hogy ott hagyták a többiek s sebes vágatással indultak be délnek. Nikulaj pedig neki feküdt a kancsónak s addig szopogálta a hegyalja nedvét, míg tehetetlenül végig nem vágódott a földön.

— Mit tegyünk most vele? — kérdezgette keresztapám inkább önmagától, — még valami kellemetlenség kerekedik ebből a dologból.

— Sose busulj rajta-biztatta a felesége egyszerűen eltesszük láb-alól.

— No persze, az lenne még csak a furcsa állapot.

— Hát akkor süsd meg-fakadt ki a nagyasszony aki kicsit szégyenlette, hogy olyan kevés bátorság szorult a kedves férj-urában.

— Talán elhivatnánk a tiszteletes urat? kockáztatta meg a kérdést az öreg s feleletet sem várva, szalajtott engem a jó tisz-

teletes urért.

Persze, hogy elfelejtettem siettemben köszönni, a miért kijárt az obligát hátbavágás, a második, a miért annyira siettem, a harmadik meg, mert megint háborgattam. Mikor elő adtam a különös esetet, a tiszteletes ur szó nélkül vette a kalapját s jött velem hozzánk.

Nem tudom, mit tanácsoztak a nagy eperfa alatt hármában, csak annyit tudok, hogy egyszerre kiadta keresztapám a parancsot, s megnyergeltette a muszkakatonát lovát.

— Le fog esni róla, dörmögte a mi vén kocsisunk, a mint látta, miként emelik nyéregbe a tehetetlen részeg katonát s én előre vihogtam ennek az épületes látványosságának. Hamarosan kiszült, hogy hiábavaló volt a nagy öröm előre, mert nem esett le a muszka a lóról, nem pedig azért, mivel egyszerűen odakötötték a lóva hátára. Meg is bámultak ugyancsak a faluban, a mint sebes vágatással iramodott a pihent állat ingó lovagjával egyenest északra.

Egy hét mulva az egész megye tudta, mi esett nálunk s keresztapámnak ugyan-

csak volt mit hallgatnia a gunyolódó nyel-

vektől. Egyszer meg éppen a megye gyűlésén dörzsölték az orra alá a muszkáját. Meg is gyűlölte ebből aztán az öreg a világ minden katonáját s most már kész lett volna gyilkot fenni valamennyire.

S az alkalom kinálkozott is. Az idők forgása úgy hozta magával, hogy kiadták a jelszót:

— Nem szabad adót fizetni az osztáraknak.

Nem is fizetett senki. Pedig jött az intő cédula. De nem ám papiros formában, hanem eleven katonáemberek képében, akik nem is mentek addig tovább, míg elő nem került az adó. Volt kis és nagy intőcédula, egy embertől egész tizenkettőig. Valami tiz jutott az én keresztapámnak is, aki szintén nem adta be a derekát. A tiz legény tehát tanyát ütött az ősi porta oszlopos tornáczházában s mivel enni nem adott nekik senki, hát vettek maguknak azt, a mi éppen elébük került, vagy a mire ráéhezett Franz Prokurár káplár. Prokurár pedig meglehetősen inyenc ember volt. Szerette a változatos életet s ha borjut öletett délre, esibét kopszatott vacsorára a gyenge malac-pece nye mellé.

olvasásokat is tartott. Huzamosabb ideig tartozkodott nálunk Magyarországon gróf Széchenyi Béla birtokán, ahol igen jól érezte magát és magyarul is kezdett már tanulni. Falb Rudolf még csak 65 éves volt. A nagy tudós halál hírére elszomorodik az ember mert ő is azok közül való volt, kinek nagy munkáját kevesen és azok is alig értették meg.

— **Szüret.** Szomoru kép tárult elénk az utóbbi esztendőkhöz. Nem volt bő szüretünk. A szőlőnek kérlelhetlen ellenségei mind rá kaptak, phylloxera, peronospora pusztította a tőt. Szárazság, jég, eső, fagy mind, mind ellenségei voltak Noé apánk gyümölcsének. Nálunk az idej esztendőn sem vált be a termés. Java része elfagyott. Szomoru szüretünk van ismét. Igaz, hogy az a kevés, jobb minőségű lesz mint a tavalyi, de mihaszna ha édes kevés. Pedig bizony hej de rá férne a gazdákra egy kis jó szüret. Hol vannak azok a boldog idők midőn pisztoly durrogás, czigányzene, vig nóta hangzott a szüretéken. Hangos volt a hegy, öröm volt mindenfelé. De nemesak ezért a vigadozásért, hanem azért is jó volna a bő termés, hogy a gazdának már egyszer a befektetett pénzéért, munkájáért meg volna a remélt haszna, nó meg a bor is olesőbb volna és akkor talán nem kellene inni a koreszmákban sem a vegyileg előállított pancsot.

— **Hosszu nap.** Szerdán volt az izraelitáknak egyik legnagyobb ünnepe az engesztelés napja, vagy másként népies elnevezéssel hosszú nap. E napot a hívők böjtöléssel egész nap a templomban vezekelve töltik el. Az ünnep már kedden este kezdődött. A fényesen kivilágított templomban Levin kántor énekelte remekül a „Kol-nidret“. A vallásos szellemű és szépen átgondol egyházi szónoklatot pedig Mándl Ármin főrabbi tartotta. A templom zsufolásig telve volt a hívőkkel.

— Tönkre megyünk fiam, biztatott a jó öreg s már azon volt, hogy beadja a derekát, ha közbe nem jön valami. Ez a valami peddig éppen a Prokurár káplár volt, aki egy szép napon reggelen tisztességtudással állított be hozzánk. Először is kezet csókolt a két öregnek, aztán megszólalt:

— Ezután illedelmes leszek, ha megbocsátanak az eddigéért s elnézők mindenben. Keresztapám bámult.

— Nem kell a maga elnézése — Tudom, hogy rosszul tettem eddig. De ezután másképpen lesz minden.

— Hohó, nincs szükségünk rá — tiltakozott az öreg helyett keresztanyám, a ki sejtette, hogy az ura hamar köpönyeget fog fordítani.

— Pedig mégis úgy lesz. Az anyám szavára teszem, a ki azt írta. Ebben a levélben s nyújtotta keresztapámnak az irást. Az pedig olvasta:

Édes fiam, Ferencz!

Megkaptam az irást, a mit küldtél nekünk s örülök, hogy nincsen semmi bajod. Irod, hogy most ellenség közt vagytok. Csak arra kérlek azért legyél illedelmes és elnéző velők, a te anyád kedvéért. Mert látod nálunk is van bekvártélyozva egy magyar huszár, az pedig nagyon iz-

— **A robbantó eszközök feltalálása** rohamosan szaporodik. Harminez évvel ezelőtt alig ismertek 25 robbantó anyagot, ma már 100-nál jóval több van forgalomban.

— **A Zolnay-Formanek féle párbaj** mint értesülünk elmaradt, mert a katonai parancsnokság Zolnay felől információkat akart beszerezni előbb. Ebbe azonban Lengyel Zoltán és Bartha Ferencz képviselők Zolnay segédei nem egyeztek bele és felők részéről ki a párbajt kész lett volna megvívni, az ügyet befejezettnek nyilvánították. Miről jegyzőkönyvet vettek fel.

— **A Legény-egylet szüreti mulatsága** vasárnap este a vasúti vendéglő kerthelyiségében igen vidám hangulatban folyt le. — Valóban élvezet volt nézni a magyar paraszt ruhába öltözött leányokat, legényeket amint pajzán jó kedvvel lopkodták a szőlőt és gyümölcsöt. A bíró pedig a lopásért elítélte a tettenértet és szép kis összeget söpört be a mulató szőlő tolvajoktól. A vig nóta és a kedélyes szüret befejeztével az ifjuság a táncsterembe vonult, hol megkezdődött a tánc, mely csak a kora reggeli órákban ért véget. A multság jövedelme bevétel 125 K 70 fillér kiadás 77 kor. volt. Tiszta bevétel marad 48 K 70 fillér. Felülfizettek ez alkalommal: Vajda Iván segédlelkész 1 K 20 f. Bárvárh Gy. 1 K özv. Thanhoffer Józsefné. 40 Mikulán István 40 f. Ertner Béla 20 f. Göllöncsér István 20 fillér. Fogadják az egylet köszönetét.

— **A Szt. Mihály napi országos vásárra** mely hétfőn és kedden tartatott meg nálunk az első napi állat vásárra felhajtattott 3209 drb ló és 1744 szarvasmarha. Eladatott ló 304, szarvasmarha pedig 560 drb. Összesen 864 jószág. A másnapi kirakodó vásár daczára a szép időnek mégsem volt olyan élénk mint máskor szokott lenni. Hogy egyáltalán gyér vásáruk volt, azt leginkább a környékbeli több vásárok okozták, miért is az eladó és vásárló nép nagyon megoszlott.

gága, veszekedő. Követel mindég, megfenyegetődik s valóságos sáska az éléskamrában. De még ez semmi, hanem délután mindég belefekszik tarsolyostul, kardostul együtt a nagy sütőteknőbe s nekem ringatni kell addig, amíg el nem alszik. Sokszor órákig ringatom, míg behunyja a szemét. Így bánik velem a te édes anyáddal.

Lásd most se irhatok többet: mert már ordít a huszár odabent s nekem menni kell ringatni. Igen sokszor csókol szerető anyád

Bohurka.

Az én jó öreg keresztapám hasáratette a kezét s úgy kezdett kacagni. Valóságos nevető göresöket kapott a cseh aszszony levelétől, pedig csak nagy nehezen tudta kibetűzni fogyatékos nyelvismeretével.

No, káplár ur köszönöm a szivességet, de most már igazán nem kérek belőle. Hahaha . . Enni sem adok, adót sem adok. Hahaha . . Esznek, ha vesznek öcsém. Majd visszafizetik a mi derék fiaink azt a Lajtántul.

Az öreg pedig egyre csak azt hajtogatta, ha én kezet szoríthatnék azzal a derék magyar huszárral.

Burián.

— **Uj szivarfajok.** Az általános forgalomba felvett dohánygyártmányok árjegyzékébe „Rosita“ elnevezés alatt új faj szivar fog felvétetni s folyó évi október hó 1-től kezdve a forgalomba bocsátatni. Ennek a szivarnak az ára az árusok részére 100 darabonként 7 korona 20 fillér, a fogyasztók részére darabonként 8 fillér; továbbá a belföldi különlegességi árjegyzékbe „Delicias“ elnevezés alatt fog új szivar felvétetni s folyó évi október hó 1-től kezdve a forgalomba bocsátatni. Ez a szivar 5 darabonként papirdobozba van csomagolva és az árusok részére 200 darabonként (40 drb. 5 drbos csomagokban) fog eladatni. Öt darab szivart tartalmazó doboz ára 60 fill., 200 darab szivar ára 24 korona.

— **Garázdálkodó legények.** Majdnem minden koresmai verekedésnek a fő hőse, Prukker Ferencz helybeli mészáros segéd. Ki vasárnap éjjel is egy szerinte multságos stiklit követett el a Sörházban, hol a tánczoló nagy gaudiumára felfordította Demjanovics József cukrász sütemény áruló tálcáját. A lehullott süteményt az ottlévők elkapták, részben összetipták. Az okozott kárt persze nem térítette meg a koresmák hőse. Ez még nem volt elég egy éjszákára, hanem ezután több társával ittas állapotban beállított Prukker a vasúti vendéglőbe, hol a „Legény-egylet szüreti multságát tartotta és ott botrányosan kezdtek viselkedni. Mire a rendezőség távozásra szólította fel a garázda legényeket. De a felszólításnak nem lön eredménye, Prukker és társai verekedni kezdtek, úgy, hogy a vendéglős Kész Sándor is később közbe lépett és ki akarta tessékelnia hivatlan vendégeket. Szerencsére jelen volt a rendőrség és a verekedés tovább fejlődését megakadályozta, azonban e közben Nyári Lajos rendőrbiztos kezefejére erős bot ütést mértek a támadók, kiket még is sikerült megugratni. A rendőrség a botrányt okozó duhaj legényeket a főszolgabírósnál feljelentette.

— **Meglopót közbirtokosság.** Mint lapunknak írják, N. Dobszán a zárt fecskendőházba a m. hó végén, eddig ismeretlen tettesek álkules segélyével behatoltak és a közbirtokosságnak ott elhelyezett 10 zsák buzájából 5 zsákkal elloptak. A csendőrség erélyesen nyomozza a gabona tolvajokat.

— **Az esti 9 órai harangszó.** Már régi szokás az nálunk, hogy Szt. Mihály naptól — Szt. György napig este 9 órakor és Szt. Györgytől — Szt. Mihály napig esti 10 órakor harangoznak a második haranggal. Nincs is szavunk ez ellen. Régi szokás, ám legyen. De igenis megbotránkozunk az olyan eseteken mint e héten a szerda esti 9 órai harangozásnál is történt. Ugyanis a ki harangozott percekig félre verte a harangot, úgy hogy azt kellett hinnünk, hogy tüzet jelez az egyre kongó vészharang. (Bizonyára gyenge volt az a strázsza, aki harangozott) mert később már valószínű, hogy meghallották a hibát; és rendesen fejezték be a harangozást. — Ezt csak azért monndjuk, hogy jövőre azok a rendőrök akiknek kötelessége 9 órakor harangozni vegyék tekintetbe, hogy szegény az eklézsia a rendőr maga harangoz. És ne küldjenek csupa kényelemből valami erőtlén gyenge strázsáló inasgyereket oda.

— **Posta és távirtda növendékek felvétele.** A hozzánk érkezett hivatalos értesítés szerint, a növendékek fölvételére vonatkozó pályázat határideje f. évi október hó végéig meghosszabbított, és a már közölt posta és távirtda hivatalokon kívül a bonyhádi, dombóvári, dunaföldvári, marczi, paksi, szigetvári és a villányi hivataloknál is fog egy — egy növendék kiképezetni.

— **Különös esküvő.** Nem régen Uj-Zeeland város egyik templomában egy karok nélkül született nő esküvője ment végbe, mely alkalommal a lelkész a jeggyűrűt a menyasszony ballábnak negyedik ujjára tűzte fel.

Tarka krónika.

Műkedvelő csillagász. Lódítások. (Kutya és az artézi kut.) *Az arany golyóban. Vidéki vendég.*

Még nem sokan tudják, hogy városunkban egy titkos műkedvelő csillagvizsgáló van és új teleskopot vett. Ez a szerszám a messzilátók között valóságos csoda. A multkorában például 20 angol mérföld távolságból szemügyre vett vele egy darazsat, — és a szerszám oly közel hozta a fránya bestiót, hogy, ha csillagvizsgálónk idejekorán el nem ugrik, — hát a darázs okvetlenül megcsipte volna az orrát.

Az állatok gyorsaságáról folyt a szó a Casinóban. Egyebek közt a ló, a kutya, a zsiráf, a biciklista stb., ki milyen sebesen tud futni.

Ez mind bliktri! — mondja egy híres vadászunk. Nekem van egy agaram, az olyan rémsebesen fut, hogy akár a meteor a levegővel való surlódástól, meggyulladt, és a szőre mind leégett.

Egy jól ismert domolosi geologusunk erre azt a tanácsot adta: jó lesz azon a kutyán artézi kutat furatni, hogy kéznél legyen mindig az oltásra való víz.

Mint halljuk az „előjáróság ez” ügyben felir a miniszterhez.

Az „Arany golyóban” két utazó kártyázik és közben mustot szüresölgetnek. Megszólal az egyik.

Mondjál meg nekem Rózsahegy Aladár, hogy hívták volna Metellus római hadvezért ha véletlenül zsidónak született volna Nem tudom?

Nagyszerű! hát Körülmellus.

Végül még egy kérdést:

Hogy hívják az államkincsárt az exlexben?

Mondjál?

Nincstár.

A Khon és unokatestvére nagy áruházczég is mondja ma neked. Hogy nincstár.

Erre a nagy ijedségre a kibiczelő Fried Sándor kihajtja az üveg mustot és a hasát tartva távozik.

A multkorában mint mondják az Olvasó-egyletbe egy vidéki szőke fiatal embert vezetett be vendégül egy tag. Természetesen az asztalnál ülök a vendéget kalaplevéve üdvözölték és bemutatkoztak egymásnak

Egyszerre csak így szól egy hajlított hátú tag a vendéghez:

Látja Súlyom! ez egy jó kis hely. Nincsen párja egész magyar országon, mert ide zsidónak tilos a bejövétel,

Erre a vendég így felelt: Kérem engem ezelőtt Schlesingernek hívtak.

Függöny!

Közli: *Pry Pál.*

GSARNOK.

Szigetvár története.

(Folytatás).

Valami *Caraffa* gróf rendezte Szigetvár viszonyait széles önkormányzatot s a szabad királyi városokat megillető jogokat adott ugyan neki, de e szabadalmak megerősítve nem lettek, a város azonban 50 évig élt velük. Ezalatt Szigetvár teljesen német volt, németül vezette jegyzőkönyveit, tanácskozásait.

Mikor a kormány belátta, hogy a magyar szellemmel ellentétben kormányozni nem lehet, kezdte visszaállítani a megyéket, így kelt életre újra Somogy megye a XVIII-ik században.

A megyék határainak rendezésénél Szigetvár hovátartozása vitás volt. Szigetvár századokig Baranyához tartozott, mivel azonban régen nem a községek, hanem a nemesség alkotta a megyét, a községek azon megyéhez tartoztak, melynek területén a földesur lakott s így gyakran Somogyhoz tartozónak mondják az okiratok Szigetvárt. A vitát a nádor úgy döntötte el, hogy 1699-ben Szigetvár várát és városát Somogy megyének ítélte oda. E döntésnél főszempont volt az, hogy Somogy központja nem lévén, Szigetvárott volt az egész közigazgatás, ott összepontosult minden, a megyének hát szükség volt rá. A visszaállított megye itt tartotta első gyűlését 1711. júl. 2-án, ezen hirdették ki a szatmári békét. A megye azonban Szigetvárt, mert itt német katonaság fészkel, székhelyül nem fogadta el s gyűléseit a megye különböző helyein tartotta ezután, de azért Szigetvárott is többször gyűlésezett.

Ugyanekkor vitta folyt a szigetvári plébániának hovátartozása felett is. A pécsi püspök és az esztergomi érsek a maguk fenhatósága alá követelik Szigetvárt.

Említve volt, hogy 1556-ig a premonstreiek monostora látta el a vallási teendőket, a török hódoltság alatt Szigetvárott keresztény hívő, hitélet nincsen, visszafoglalása után pedig a ferenczrendiek buzgólkodtak és egy ideig a jezsuiták is, kiknek 1710-ben történt távozása után kezdődik a versengés, Pécs és Esztergom vitájába Szigetvár is beleszól és azt kéri, hogy Szigetvárt esatolják a veszprémi püspökséghez.

Vége mindennek az lesz, hogy Sziget a pécsi egyházmegyéhez kerül s hozzá is tartozik mindmáig.

VII. Szigetvár magántulajdon lesz.

Mária Terézia királyunk alatt belátja a kormány, hogy a török kiűzése után Szigetvár, mint katonai erősség fölösleges, ezért

már 1747 körül módot keresnek Szigetvár értékesítésére. Elhatározta a kormány, hogy a váron kívül lévő összes javadalmakat 50 ezer forintért adományozza. Ennek közhirrététele után ajánlatot tesznek: báró Neffezern Jakab és Czindery Ignác.

Szigetvárt *Neffezern* kapta meg és 1748-ban a birtok átvételére ide is jött.

Az adományozás Szigetvárott általános rémületet keltett, mert a lakók attól tartottak, hogy a polgári rendből a jobbágyok közé taszítják őket vissza.

Neffezern-nek perelnie is kellett Czindery Ignáccal, ki a szigetvári kamarai javakormányzója volt, ezen kívül sok polgárral és magával a várossal is: Neffezern ugyanis a város lakosságától urbéri szolgáltatásokat követelt. Ezt a város megtagadta, mert lakói nem jobbágyok s az uradalomtól semmit sem kaptak miért ily szolgáltatásokkal tartoznának.

A bíróság Neffezern-t tulzott követeléseivel elutasította ugyan, de azért az urbéri viszonyt megállapította.

(Folytatás következik).

Szerkesztői üzenetek:

Dr. N. Z. Sürgős választ kérek mindenre és küldje a kéréket de azt is. Üdvözet.

Rió. Miért hallgatsz? Küldj prózát. Üdv.

N. J. Pécs. Kérünk egyetmást.

Lantos. Mult héten kerestelek. Hol boldongsz? Tán vad béréceken? mert sehol nem voltál fellelhető. Irok. Üdv.

Sextus. Az ut leírás folytatását kérjük, hogy mielőbb megkezdhezzük az érdekes dolgot közlését. Üdvözet.

S . . n. S. Jó, legközelebb közöljük.

L. T. Ajánlatát köszönjük, de az olyasmikkel belső dolgozó társaink foglalkoznak.

Okos asszony. Mi érezzük legjobban a hiányát annak, hogy szellemes nők nem igen irnak lapunkba, pedig csak ők ismerik igazán a nők életének apróbb intimitásait. Kezdje meg munkásságát, úgy Ön lesz a harmadik. A küldöttet köszönjük. Legyen szerencsénk máskor is. Szívólyes üdvözet.

K. D. Az előfizetést bármikor megkezdheti.

Völegényjelölt. Ön azt kérdi tőlünk, hogy „Mit csináljon a völegény — jelölt a kalapjával”? Ez nagy probléma. A legtöbb ifju mikor Ő hozzá lép, nem tudja mit csináljon a kalapjával? Künn hagyja az előszobában, vagy bevigye a szalonba? Ott letegye a karszékre és később üljön bele? A spanyol étikett fejvesztés terhe alatt rendel, hogy a kalapot vigyük be magunkkal a szobába, de ne forgassuk a kezünkben és ha ideálunk előtt zavarba jövünk, ne kaparjunk a cilinder tetején lyukat.

Miksa. A század leghülyébb dolga, nagyon rosszul van megírva.

Nem közölhetők. A mama, Távolból, A ligetben és Itt a párok, című dolgozatok.

Kiadja a szerkesztőség.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint
Arak a legujabb jelzés szerint 50 klgrm

	ként értetődnek,			
	Szigetvár, 1903. október 2-án.			
Buza uj	— K.	6 80	7 —	
Rozs	„ — „	5 30	5 50	
Árpa	„ — „	5 —	5 50	
Zab	„ — „	4 80	5 —	
Tengeri ó	— „	6 —	6 50	
Bükköny	„ — „	4 50	— —	
Bab uj	— „	8 —	— —	



Mezel egerek
Tömeges és biztos kipusztítására ajánlom az általános készített és már eddig is sok előkelő uradalomban, nagyobb gazdaságokban, ugyisint több községekben a legjobb sikerrel használt

egérmérget

10 ducos alakban, eddigi tapasztalatok szerint 1 holóra 1-2 kiló elegendőnek bizonyult, 100 kiló ára 90 kor., 60 kilós láda 8 kor.

SIPÓCZ ISTVÁN
gyógyszerész
Pécselt, (Barany megye).

Megrendeléshez hatósági engedélyt kérek mellékelni.



Ujdonságok az őszi idényre!

Óriási választék a legujabb ruhakelmék, flanellok, selymek, bársonyok pargetok és Tennis flanellokbán.

Gyönyörű választék Női Confectió és Szörmeárukban.

Uradalmak és gazdaságok
figyelmébe!

A legjobb minőségű belföldi ló-pokrócok és takarók nagy választékban a legjutányosabb áron.

DEUTSCH DÁVID FIA
divatáruházában
SZIGETVÁROTT.
(Takarékpénztári épületben).

518 szám
1903 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszék 70091, 70092 és 70285 számú végzése által dr. Misner Ignác ügyvéd által képviselt Selmeczi és társa czég és Duchon Ödön ügyvéd által képv. Kánitz Ignác és fia czég javára Vertheim Szidonia ellen 337 K 40 f. 264K és 220 K 10 f. tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül foglalt és 3834 korona 40 fillerre becsült rőfös áruk, kalapok, álványok gépek és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók,

Mely árverésnek az 1903-ik évi V 371/2 sz. kiküldő végzése folytán a helyszínen vagyis **Barcsón alperesnő üzletében** leendő eszközésére 1903. évi október hó 8-ik napjának déli 12^{1/2} órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik-elsőbbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdése alulirt kiküldőtnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Szigetvár, 1903. évi szept. 22. n.

Klie János
kir. bir. végrehajtó.

2506
903 tk.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szigetvári kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Szigetvári takarékpénztár végrehajtónak Sas Lidi, Varga Józsefné és Varga János végrehajtást szenvedő elleni 300 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtás ügyében a szigetvári kir. járásbíróóság területén lévő Hobolban fekvő s a hoboli 18. sz. tjkvben I. 810 hrsz. ingatlanra 157 koronában, a hoboli 49 sz. tjkvben. I 56/a 56/c 85/a és 400/a hrsz. ingatlanból Sas Lidi B. 6. alatti jutalékára 372 koronában, a hoboli 413 sz. tjkvben I. 22. 569/b. 519/a 686. 744/a 809/b 1093. 1218/a 262/146/b. 262/294 hrsz. és 18 sorsz. a. ingatlanra 942 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi október hó 12-ik napján délelőtti 11 órakor Hobol község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladandók fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szigetvár, 1903 évi szept. hó 4 n.
A szigetvári kir. Járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Molnár
kir. albiró.



Friedman Károly

legnagyobb és legocsóbb

BUTORRAKTÁRA

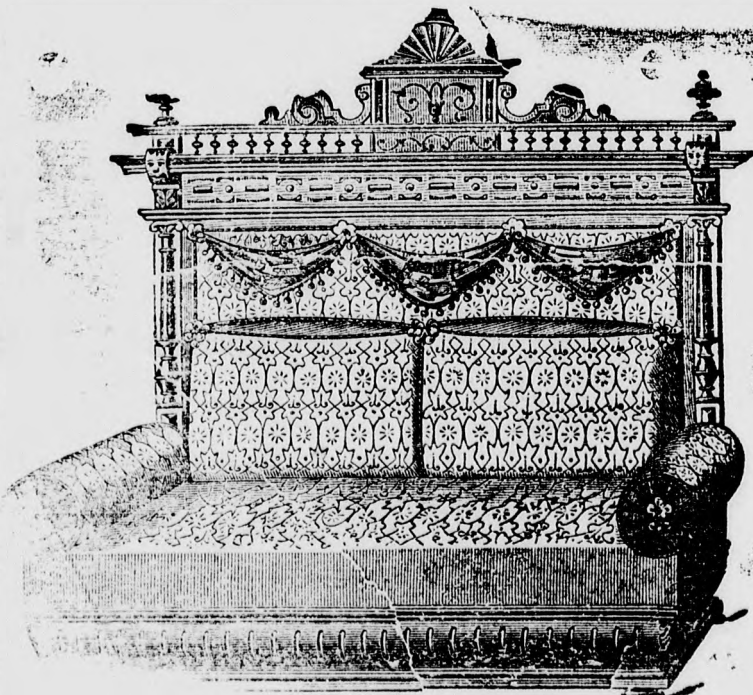
kárpitos és diszítő üzlete

PÉCSETT,

Siklói országot 44.

Ismételadónak, nagyobb berendezéseknél egyeseknek is

10% engedmény.



Hirdetéseket jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal.

Bőtermő

a megdülésnek és rozsdának kitűnően ellenálló 82 kgos hectoliter súlyu

Francia kopasz vető buza

kapható nagyobb mennyiségben, métermázsanként 16 korona árban

a Mozsgói uradalomban.



A Kárász pusztai
Bolt, Korcsma
és
Mészárszék

mely áll

2 lakószoba, 1 bolt-helyiség, 1 ivószoba, konyha, kamara, mészárszék, vágóhid, pincze és istállóból, továbbá 2 hold földnek, 2 szarvasmarha és 4 drb. sertéslegelőnek ingyenes haszonélvezetéből,

1904 évi január 1-től
bérbeadandó.

Ezen bérletre vonatkozó ajánlatok legkésőbb f. évi október hó 20-áig a kárászpusztai uradalmi intézséghez (pósta és vasutállomás **Okorágh Kárász**) czimzendők, hol a részletes bérleti feltételek is megtudhatók.



Már

1 koronáért

50,000

korona nyerhető.

ORVOS-

sorsjáték

BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCZA 17a.



Már

1 koronáért

50,000

korona nyerhető.

Főnyeremény **50,000** kor. ért.

Egy sorsjegy ára 1 kor.

Miután a húzást már október elején megtartjuk és a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek, ennél fogva tisztelettel felkérjük, hogy a sorsjegyek bevásárlásával ne tessenek késni, hanem nagybecsű megrendelését sziveskedjék lehetőleg azonnai elintézni, mert e **húzás már**

f. é. október hó 10-én lesz.

Orvos-sorsjáték központi irodája:

Budapest, IV., Váci-utca 17a.

Sorsjegyek kaphatók helyben:

minden dohánytözsdeben és minden vidéki városban.

Alapított 1785. évben.

Ruepprecht Testvérek Pécssett

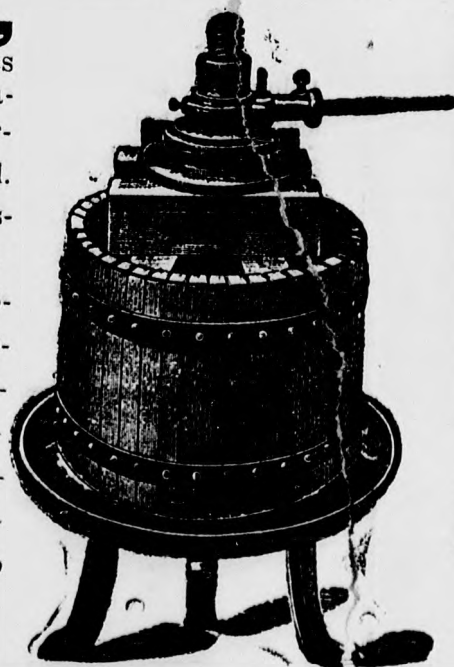
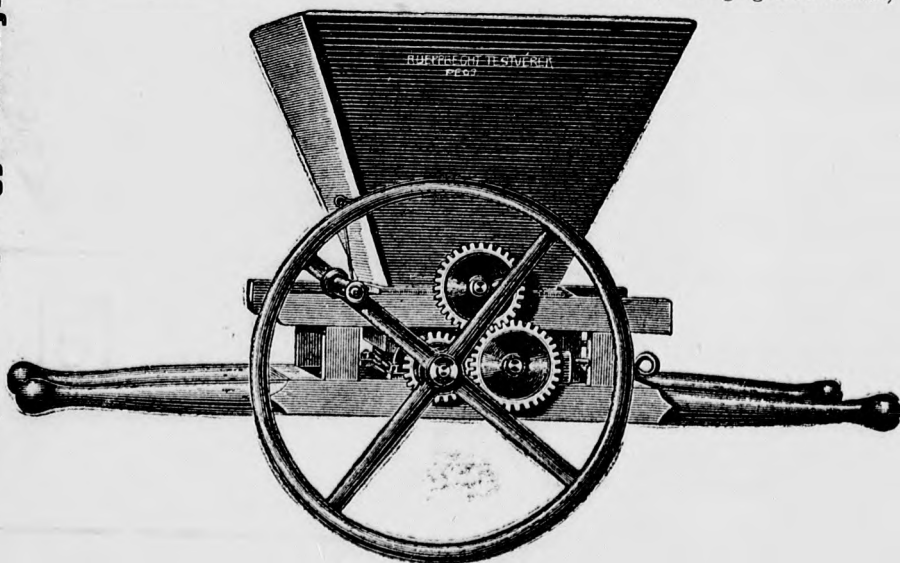
harang-, érc- és vasöntöde, tűzoltó szerek, szivattyu gőz és vizimalom berendezések, mérleg és gépgyárosok.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„Herkules“-féle szőlő-sajtók, folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomó-erőszabályzóval a legnagyobb munkaképesség garantálva, mely 20%-kal nagyobb, mint bármely más sajtónál.

Szőlő és gyümölcszuzók, kombinált bogozó-gépek szőlőzuzóval, szénkénegezők és szőlőpermetezők raktáron tartatnak és jótállás mellett szállítatnak a legjobb kivitelben.

Saját gyártmány.



Saját gyártmány.

Ugyanitt egy 3, 8 és 12 lóerejű lokomobil cséplő szekrénnyel jutányos ár mellett eladó.

Nyomatott Kozáry Ede gyorsajtóján Szigetvárott